TØNSBERG
KOMMUNE
– der barn ler

Anleggsplan idrett og friluftsliv
2021-2024

1 Innhold

1 Innhold 1
2 Sammendrag 3
3 Innledning 3
3.1 Behovet 3
3.2 Bakgrunn 4
4 Føringer 5
4.1 Nasjonale føringer 5
4.2 Regionale føringer 7
4.3 Lokale føringer 7
5 Situasjonsbeskrivelse 9
5.1 Bakgrunn 9
5.2 Aktivitetsformer 11
5.3 Anleggsbruk 14
5.4 Vurdering av anleggssituasjonen 16
5.5 Hovedutfordringer 17
6 Plantema 17
6.1 Hovedmål 17
6.2 Delmål 17
6.3 Strategier 18
7 Arealer avsatt til idretts- og friluftsformål i kommunale planer 19
7.1 Arealbruksprinsipper: 20
7.1.1 Byer og tettsteder 20
7.1.2 Kystsonen 21
7.1.3 Vann og vassdrag 21
7.1.4 Samordnet areal- og transportplanlegging 22
8 Handlingsdel 23
8.1 Tiltak 23
9 Referanser og lenker 27

Vedlegg 28
Vedlegg 1 - Evaluering av foregående planer 28
Vedlegg 2 - Aktivitetstall fordelt på idretts- og friluftsgrener 35
Vedlegg 3 – Kartlagte og verdsatte friluftsområder 37

Forsidefoto: Padlehuk på Ringshaug. Foto: Russel Allen Jacobsen

2 Sammendrag

Anleggsplan idrett og friluftsliv 2021-2024 er kommunens planleggingsverktøy for utviklingen av anlegg for idrett, friluftsliv og selvorganisert fysisk aktivitet. Planen vurderer status, utfordringer og trender innen aktivitetsnivå, aktivitetsformer og anleggsbruk i kommunen. På bakgrunn av denne vurderingen er det utarbeidet en oversikt over anleggene som foreslås prioritert den neste fireårsperioden.

Vi er generelt for lite fysisk aktive og bruker for mye tid i ro. Et mangfold av attraktive arealer og anlegg for utøvelse av fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv er viktig for befolkningens trivsel og helse, og for utviklingen av gode lokalsamfunn og bomiljøer. Det har vært utviklet flere nye anlegg de siste årene, til stor glede for kommunens innbyggere. For noen aktiviteter har kommunen gode fasiliteter, mens for andre er det mer mangelfullt. For den organiserte idretten er det utviklet flere nye idrettsanlegg, herunder spesialanlegg. Samtidig har kommunens idrettsanlegg fullt belegg og mange lag og foreninger får ikke tildelt så mye treningstid som de ønsker. I tillegg er mange av idrettsanleggene gamle, og bærer preg av mye bruk over lang tid. Idretten har derfor behov for økt hallkapasitet og at eksisterende anlegg vedlikeholdes. Innen friluftsliv og selvorganisert aktivitet vurderes anleggsdekningen som noe mer mangelfull. Derfor vil vi prioritere utvikling av flere nærmiljøanlegg og arenaer for friluftsliv, slik at disse er lett tilgjengelige og attraktive for hele befolkningen.

3 Innledning

3.1 Behovet

Å være fysisk aktiv bidrar til glede, mestring og sosial tilhørighet. Fysisk aktivitet er samtidig nødvendig for å utvikle og opprettholde god helse og livskvalitet gjennom hele livet. Befolkningens fysiske aktivitetsnivå påvirker derfor samfunnets bærekraft i stor grad. Vi er generelt for lite fysisk aktive og bruker for mye tid i ro. Aktivitetsnivået synker med alderen, og vi ser nå at nedgangen starter tidligere enn før – allerede ved niårsalder. Det er en urovekkende utvikling. Kombinasjonen av fysisk aktivitet og naturopplevelse har vist å gi ytterligere helseeffekt. Friluftsliv er derfor viktig i et folkehelseperspektiv, og er en sentral del av norsk kulturarv og nasjonale identitet. Friluftsliv vil også kunne gi den enkelte et forhold til og økt kunnskap om naturen, som kan gi økt vilje til å ta miljøvennlige valg og til å ta vare på naturen.

Attraktive arealer og anlegg for utøvelse av fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv er av stor betydning for befolkningens trivsel og helse, og er viktig for utviklingen av gode lokalsamfunn og bomiljøer. Et mangfold av anlegg bidrar til å gi størst mulig del av befolkningen et attraktivt tilbud. Anleggsplanen skal vurdere behovet for videre anleggsutvikling i kommunen og muliggjøre bygging og rehabilitering av idretts- og friluftsanlegg. Anleggene skal bidra til en infrastruktur som gir befolkningen mulighet til å drive fysisk aktivitet, både i regi av den frivillige, medlemsbaserte idretten og gjennom muligheten for selvorganisert aktivitet.

Det finnes i dag to planer som omtaler kommunens anlegg til idrett og friluftsliv:

- Kommunedelplan for idrett og fysisk aktivitet 2017-2020
- Anleggsplan for idrett og friluftsliv 2016-2019

Disse planene tilhørte de foregående kommune Re og Tønsberg. Etter kommunesammenslåing er det behov for å se disse planene i sammenheng og å gi en oppdatert oversikt over behovene i årene fremover.

3.2 Bakgrunn

Anleggsplan idrett og friluftsliv 2021-2024 er en fagplan som skal løse utfordringer innenfor fagområdet gjennom konkrete tiltak. Anleggsplanen er kommunens planleggingsverktøy for utviklingen av anlegg for idrett, friluftsliv og selvorganisert fysisk aktivitet. Planen er et styringsdokument der kommunens behov for anlegg for idrett, friluftsliv og egenorganisert aktivitet blir avdekket. Planen vedtas politisk og prioriterer oppgaver administrasjonen skal følge opp. Planen vil også være retningsgivende/styrende for kommunalt samarbeidet med andre offentlige instanser, frivillige organisasjoner og private aktører. Planen er med på å danne grunnlag for å kunne søke spillemidler til anlegg for idrett selvorganisert fysisk aktivitet og friluftsliv. Anleggene det gis kommunalt tilskudd i planperioden er kommunale anlegg som oppfyller kravene til spillemidler.

Planarbeidet har vært gjennomført administrativt, og det har vært lagt til rette for både intern og ekstern medvirkning. Tønsberg Idrettsråd og de store friluftsorganisasjonene «Forum for Natur og Friluftsliv», «Tønsberg og Omegn Turistforening» og «Oslofjorden Friluftsråd» har vært involvert både ved oppstart og underveis i utarbeidelsen av planen. Internt har det vært gjennomført møter med Teknisk Drift, Tønsberg kommunale eiendom og Folkehelse, Klima og Stedsutvikling. I tillegg har skolene besvart en kartlegging av størrelse og kvalitet på deres uteområder og vurdert tilgangen til idretts-, nærmiljø-, og friluftsanlegg. Ungdomsrådet har fått informasjon om planarbeidet i et av sine møter og har fått mulighet til å komme med sine innspill. I forkant av og parallelt med dette planarbeidet har det vært gjennomført omfattende medvirkningsprosesser i forbindelse med utarbeidelse av kommuneplanens samfunnsdel, i prosjektet «kanalen som byrom» og mulighetsstudier for Vear og Sem. Resultatene fra disse prosessene er lagt til grunn for utarbeidelsen av denne planen.

4 Føringer

Det finnes en rekke nasjonale, regionale og lokale føringer som påvirker retningen for planen. Under følger en opplisting og kort beskrivelse av de viktigste føringene.

4.1 Nasjonale føringer

FNs bærekraftsmål:

Høsten 2015 vedtok FNs medlemsland 17 mål for bærekraftig utvikling frem mot 2030. Bærekraftsmålene ser miljø, økonomi og sosial utvikling i sammenheng. Det er særlig følgende mål som er relevante for planen:

- Mål nr. 3: God helse og livskvalitet
- Mål nr. 10: Mindre ulikhet
- Mål nr. 11: Bærekraftige byer og lokalsamfunn
- Mål nr. 17: Samarbeid for å nå målene

Lovverk:

- Folkehelseloven: Jfr. § 4 Kommunens ansvar for folkehelsearbeid, 2. ledd: Kommunen skal fremme folkehelse inne de oppgaver og med de virkemidler kommunen er tillagt, herunder lokal utvikling og planlegging, forvaltning og tjenesteyting. Kommunedelplan for idrett, friluftsliv og fysisk aktivitet er et viktig virkemiddel i kommunens folkehelsearbeid for en planmessig og målrettet utbygging av anlegg for idrett, friluftsliv og fysisk aktivitet og tiltak som fremmer aktivitet gjennom kommunens tjenesteyting.
- Plan- og bygningsloven: Plandelen av loven har bestemmelser om oppgaver og myndighet i kommunal planlegging, medvirkning, offentlig ettersyn, politisk behandling og vedtak av planer.
- Kulturloven: I Lov om offentlige styresmakters ansvar for kulturvirksomhet (kulturlova) § 4 heter det: Fylkeskommunen og kommunen skal syta for økonomiske, organisatoriske, informerande og andre relevante verkemiddel og tiltak som fremjar og legg til rette for eit breitt spekter av kulturverksemd regionalt og lokalt.
- Friluftsloven: Hensikten med Friluftsloven er å verne friluftslivets naturgrunnlag og sikre allmennheten fri ferdsel og opphold i naturen, slik at muligheten til å utøve friluftsliv som en helsefremmende, trivselsskapende og miljøvennlig fritidsaktivitet, bevares og fremmes.
- Pengespill-loven: Spillemidler til anlegg for idrett, friluftsliv og fysisk aktivitet er hjemlet i lov om pengespill. I følge § 10 skal overskudd av spillevirksomhet benyttes bla. til idretts- og kulturformål.

- Diskriminerings- og tilgjengelighetsloven: Loven har bestemmelser om universell utforming. Det er et krav at anlegg skal tilfredsstille kravene om universell utforming for å få støtte fra spillemidlene.

Nasjonale meldinger, handlingsplaner og strategier:

- Meld. St. 19 (2018–2019) Folkehelsemeldinga — Gode liv i eit trygt samfunn: Her presenterer regjeringa den samla innsatsen for å fremme bedre folkehelse og god livskvalitet i befolkning. Regjeringen ønsker å forsterke innsatsen på områdene tidlig innsats for barn og unge, forebygging av ensomhet og mindre sosial ulikhet i helse.

- Sammen om aktive liv. Handlingsplan for fysisk aktivitet 2020-2029: Regjeringen tar viktige grep for å skape et mer aktivitetsvennlig samfunn. Fysisk aktivitet understrekes som et nasjonalt hensyn som skal ivaretas i samfunns- og arealplanlegging. Planen har følgende innsatsområder: Gå- og aktivitetsvennlige nærmiljøer, Fritidsarenaer; friluftsliv, idrett mv., Hverdagsarenaer; barnehage, skole og arbeidsliv, Helse- og omsorgstjenester og Kunnskapsutvikling og innovasjon.

- Meld. St. 26 (2011–2012). Den norske idrettsmodellen: Barn og ungdom, personer med nedsatt funksjonsevne samt inaktive, er primære målgrupper for det statlige engasjementet innen idrett. Den frivillige medlemsbaserte idretten skal sikres gode rammevilkår, slik at man får et omfattende og inkluderende aktivitetstilbud. Satsing på ungdomsidrett skal økes, og det skal legges til rette for egenorganisert aktivitet og friluftsliv.

- Meld. St. 18 (2015–2016) Friluftsliv — Natur som kilde til helse og livskvalitet og tilhørende handlingsplanen fra 2018: Regjeringa vil ta vare på friluftsliv som en levende og sentral del av norsk kulturarv og nasjonal identitet, og som en viktig kilde til høyere livskvalitet og bedre helse for alle. Regjeringen ønsker at så mange som mulig utøver friluftsliv jevnlig og prioriterer friluftsliv i nærmiljøet, slik at alle skal kunne være fysisk aktive og oppleve naturen, også i hverdagen.

- Mestre hele livet - Strategi for god psykisk helse (2017–2022): Gjennom strategien vil regjeringa skape et samfunn som fremmer mestring, tilhørighet og opplevelse av mening. Regjeringen har som mål at flere skal oppleve god psykisk helse og trivsel, og at de sosiale forskjellene i psykisk helse reduseres.

- Helhetlig tiltaksplan for en ren og rik Oslofjord med et aktivt friluftsliv: Innsatsområde 6 “Tiltak for å fremme et aktivt friluftsliv” er spesielt relevant for denne planen. For å fremme et aktivt friluftsliv er det nødvendig å gjennomføre tiltak som retter seg mot de viktigste påvirkningene og som bidrar til å nå målene. Strategien skal prioritere innsatsområder som bidrar til å nå målsetningene om at allmennhetens tilgang til strandsonen bedres, områder som er viktige for friluftsliv skal fremstå som attraktive og at friluftslivsområdene skal bli brukt av alle befolkningsgrupper.

I tillegg til meldingene og nasjonale strategiene publiserer til stadighet Kulturdepartementet veiledere innenfor forskjellige fagtemaer som blant annet Kunstgressboka, veileder om universell utforming i anlegg for idrett og fysisk aktivitet samt egen veileder for kommunal planlegging for idrett og fysisk aktivitet m.m. Disse veilederne vil ikke bli presentert her, men vil aktivt bli brukt som verktøy i arbeidet med de enkelte anlegg/prosjekt.

4.2 Regionale føringer

- Vestfold og Telemark– der mennesker møtes, Kulturstrategi 2021–2024: Strategien skal bidra til følgende: Kultur bringer mennesker sammen. Kultur bidrar til aktivitet, dialog, inkludering og opplevelser, og er en forutsetning for ytringsfrihet og et velfungerende demokrati. Kultur har en identitetsskapende effekt på både individer og samfunn, skaper mening og trivsel, og virker positivt på folkehelsa. Strategien har hovedtemaene stedsutvikling, integrering, kunnskap, aktivitet, arenaer og internasjonalisering.

- Regional plan for folkehelse i Vestfold 2019-2030: Planen har fire samfunnsmål for Vestfold, som blant annet sier at innbyggerne opplever trygghet og tilhørighet og ha mulighet for i bidra i samfunnet, at nærmiljø og lokalsamfunn utvikles kontinuerlig som ressurser for helse og trivsel og at vilkårene for helsefremmende levevaner er forbedret.

- Regional plan for bærekraftig utvikling (RPBA): RPBA er Vestfolds felles plan for langsiktig arealbruk fram til 2040. Planen gir rammer for vekst og utvikling i Vestfold. Vi skal både utnytte dagens infrastruktur på en optimal og samfunnsøkonomisk måte og ta vare på viktige jordbruks-, natur-, rekreasjons- og kulturverdier. Planen har en viktig rolle for arealpolitikken for blant annet idrett og friluftsliv. Planen bidrar til å skape forutsigbarhet i planleggingen for offentlige og private aktører, og er regionens forpliktende plan for utføring av arealpolitikk som skal skape rom for bærekraftig samfunnsutvikling.

4.3 Lokale føringer

Visjon:

Tønsberg kommune - der barn ler

Verdier: samarbeid, nytenking, trygghet og bærekraft

«Sammen skaper vi en nytenkende, trygg og bærekraftig kommune».

Kommuneplanens samfunnsdel 2021-2033 er under utarbeidelse, og planprogrammet peker på følgende satsningsområder for planen og kommunen arbeid i årene fremover: Trygge oppvekstmiljø, Klima- og miljøvennlig vekst og utvikling, Helsefremmende og inkluderende stedsutvikling og Innovasjon og samskaping.

Frem til ny samfunnsdel er vedtatt er "Tjenestestrategier i nye Tønsberg" kommunes strategiske styringsdokument. Følgende mål er relevante for denne planen:

- Innbyggerne medvirker i utforming av sine nærmiljø og kommunen som helhet. De er aktive i lag og foreninger og bidrar som frivillige for at alle grupper skal oppleve inkludering.

- Kommunalområdet kultur, nærdemokrati og stedsutvikling skal sørge for gode rammevilkår for frivilligheten, og legge til rette for medvirkning fra ulike grupper, der ungdom og innvandrere gis spesiell oppmerksomhet.

- Tønsberg har et aktivt kultur- og idrettsråd som samarbeider med ansatte for å legge til rette for god folkehelse med fysisk aktivitet og gode opplevelser.

- Innbyggerne får god og oppdatert informasjon for å kunne delta i kultur og idrettsaktiviteter.

- Tønsberg har et mangfoldig fritids-, kultur og idrettstilbud der alle grupper inkluderes og frivilligheten opplever å ha gode rammevilkår.

- Innbyggerne har god tilgang til idretts- og friluftsanlegg.

- Ungdom deltar i gode allmennforebyggende tiltak som gir dem gode mestringsopplevelser.

- Tønsberg kommune skal ha attraktive parker, turstier, friområder og strender som fremmer/tilbyr gode opplevelser, folkehelse og biologisk mangfold.

- Tønsberg kommune skal tilby sikre og attraktive lekeplasser, uteområder og friområder med fokus på sikkerhet, fysisk utfoldelse og gode utendørsopplevelser.

- Tønsberg kommune skal ha ett tett samarbeid med kommunens idrettslag.

- Verdiene av bygningene skal opprettholdes, samtidig som de ulike brukerne skal tilbys funksjonelle og tilfredsstillende lokaler og boliger i henhold til brukernes behov, samt at alle bygg skal tilfredsstille gjeldende lover og forskrifter.

- Bærekraftig, helsefremmende og kunnskapsbasert by- og stedsutvikling med utgangspunkt i kommunens eksisterende kvaliteter.

- Nærmiljø og lokalsamfunn utvikles kontinuerlig som ressurser for å skape et samfunn som fremmer helse, deltagelse og trivsel i hele befolkningen og redusere sosiale helseforskjeller.

5 Situasjonsbeskrivelse

Kommunenes behov for anlegg til fysisk aktivitet påvirkes av befolkningsutvikling- og sammensetning, aktivitetsvaner, helseutvikling og aktivitetsønsker. Situasjonsbeskrivelsen og utviklingsbildet nasjonalt og i Tønsberg vil brukes som grunnlag for den videre anleggsutviklingen.

5.1 Bakgrunn

Folk flest er for lite fysisk aktive. Aktivitetsnivået varierer gjennom livsløpet, mellom kjønn og sosiale grupper. Kun tre av ti voksne og eldre er aktive nok, og bare halvparten av 15-åringene. Ungdom og eldre bruker også en stor del av våken tid i ro. De fleste barna er tilstrekkelig aktive, men det er et fall i aktivitetsnivå allerede fra niårsalder sammenlignet med tidligere. Gutter er mer aktive enn jenter i alle aldersgrupper. Personer med høy utdanning og inntekt er mest fysisk aktive.

Fysisk aktivitet bidrar til glede, mestring og sosial tilhørighet. For de aller fleste, spesielt barn og unge, er dette de viktigeste motivasjonsfaktorer for å begynne med idrett eller andre former for fysisk aktivitet. Forskning viser også at fysisk aktive vil ha langt bedre fysisk og psykisk helse enn inaktive. Bare noen få minutters daglig fysisk aktivitet, tilsvarende rask gange, har stor helsegevinst.

Helsedirektoratets anbefalinger for fysisk aktivitet sier at **barn og unge bør være i minimum 60 minutter fysisk aktivitet hver dag**. Aktiviteten bør være variert og intensiteten både moderat og hard. **Voksne og eldre bør være fysisk aktive minimum 150 minutter med moderat intensitet eller 75 minutter med høy intensitet per uke,** eller en kombinasjon av moderat og høy intensitet.

Andel barn og unge som oppfylte anbefalingene i 2018 (nasjonale tall, Helsedirektoratet):

Alder	Jenter	Gutter
6 år	87%	94%
9 år	64%	81%
15 år	40%	51%

Tall fra Ungdataundersøkelsen i Tønsberg i 2020 viser at 66% av 13-16 åringer var så fysisk aktive at de ble svette eller andpustne 3 ganger i uka eller mer.

Andel voksne og eldre som oppfyller anbefalingene 2015/2016 (nasjonale tall, Helsedirektoratet):

Alder	Kvinner	Menn
20-64 år	34%	29%
65+ år	27%	27%

Andelen som når anbefalingene henger sammen med sosial klasse. Både utdannelse, foreldres utdannelse, egen bruttoinntekt og husstandens samlede inntekt slår tydelig ut når det gjelder å tilfredsstille anbefalingene for fysisk aktivitet, uavhengig av alder. Lav utdanning og inntekt gir lavt aktivitetsnivå.

Personer som er fysisk aktive har omtrent halvparten så stor risiko for å dø av hjerte-/karsykdommer som sine stillesittende jevnaldrende. Fysisk aktivitet fremmer helse, gir overskudd og er et viktig og veldokumentert virkemiddel i forebygging og behandling av over 30 ulike diagnoser og tilstander. Blant annet depresjon, høyt blodtrykk, diabetes type 2 og visse typer kreft. I tillegg sees det sammenheng mellom fysisk aktivitet og overvekt/fedme, men dette er komplekst, da energiinntak i stor grad påvirker kroppsvekt. Videre ser det ut til at regelmessig fysisk aktivitet kan bedre stressmestring og søvnkvalitet.

Kombinasjonen av fysisk aktivitet og naturopplevelse gir ytterligere helsemessige verdier. Friluftslivets kjerne ligger først og fremst i samspillet mellom naturopplevelse og fysisk aktivitet. Hver for seg har både fysisk aktivitet og naturopplevelse en betydelig helsemessig verdi, og samhandlingen mellom disse gir friluftsliv unike verdier for den enkeltes fysiske og psykiske helse. Forskning viser at mennesker som lever i urbane områder med grøntarealer, blir lykkeligere og har mindre angst og depresjoner enn de som lever i tilsvarende områder uten grøntarealer. Mennesker som bor inntil grønne områder er også mindre stresset og lever lenger. De som flyttet vekk fra grøntområder, fikk målt dårligere mental helse etter flyttingen.

I følge Oversiktsdokument «Folkehelse i nye Tønsberg kommune» fra 2019 følger helsetilstanden til kommunens innbyggerne generelt nasjonale trender. De lever lengre, får bedre behandling av sykdom og skader, har bedre tilgang på kunnskap omkring næringsrik mat og betydningen av fysisk aktivitet, og det er færre alvorlige skader og ulykker. I likhet med landet generelt, har Tønsberg allikevel en betydelig andel med livsstilssykdommer som metabolsk sykdom, diabetes type 2, hjerte- og karsykdom, muskel og skjelettplager og flere kreftformer. Det finnes lite statistikk på overvekt og fedme i den voksne befolkningen, men for unge voksne på sesjon rapporterte 19% om overvekt eller fedme. Dette er noe lavere enn landsgjennomsnittet på 22%.

Oversiktsdokumentet viser også at innbyggere i Tønsberg har økt forekomst av psykiske helseplager, og høyere forekomst enn landet forøvrig. De lokale Ungdataundersøkelsene i 2017 og 2020 viser også at psykisk uhelse er en utfordring blant ungdomsskoleelever, hvor 14% av elevene rapporterer om «høy grad av depressivt stemningsleie» i 2017 og 16% i 2020. Langt flere jenter (23%) enn gutter (8%) rapporterer om dette. Hvis vi ser på utviklingen utover i tenårene ser vi at andelen gutter med

psykiske helseplager er stabil på rundt 8%, mens andelen jenter stiger til 28% i tiendeklasse og holder seg rundt denne andelen gjennom tenårene. Denne utviklingen ser vi også i Norge som helhet. Selv om jenter rapportere om høyere grad av depressivt stemningsleie enn gutter, ser statistikken annerledes ut for selvmord. I perioden fra 2014-2018 tok 50 gutter i alderen 15-24 år sitt eget liv i Norge, mot 20 jenter i samme aldersgruppe. Også hvis vi ser på alle aldersgrupper samlet er kjønnsforskjellene store, og omlag 2 av 3 selvmord begås av menn.

På samme måte som for fysisk aktivitetsnivå, varierer også helsetilstand med sosiale forhold som inntekt og utdanning. Mennesker med lav utdanning og inntekt bor ofte i mindre helsefremmende nærmiljøer og gjør færre egne initiativ for å opprettholde eller fremme god helse. Levekårskartleggingen fra 2020 viser at Tønsberg kommune har en høyere andel unge uføre, arbeidsledige og sosialhjelpsmottakere enn landsgjennomsnittet. De sosiale ulikhetene i helse er uavhengige av kjønn og alder og gjelder blant annet forventet levealder, ulike sykdommer og levevaner som kosthold og røyking. Personer fra lavere sosioøkonomiske lag er også sett å bruke lengre tid på å bli frisk etter sykdom, har vanskeligere for å komme tilbake i arbeidslivet etter sykdom, og oftere har psykiske plager som angst og depresjon enn personer i høyere sosiale lag (Folkehelseinstituttet). I Tønsberg kommune peker områdene Sentrum, Sløyfa, Træleborg, Kaldnes og Jarlsberg seg ut med høy andel barn i lavinntektshusholdninger og høy andel med generell lav sosioøkonomisk status.

Befolkningsutviklingen i Tønsberg viser at kommunen i 1. kvartal 2021 hadde 57 026 innbyggere. Kommunen har hatt en jevn, positiv befolkningsvekst på ca. 1,5% per år det siste tiåret. Befolkningen i sentrum har økt mest. Dette er i tråd med kommunens mål om å prioritere fortetting, og at 50% av boligfortettingen skal skje i og nær bysentrum. Kommunen har en relativ jevn fordeling mellom de ulike aldersgruppene. Gruppene 0- 15 år og de over 70 år, utgjør henholdsvis 18% og 11% av det totale befolkningstallet i kommunen.

I år 2040 forventes en befolkningsøkning på 11 265 personer i Tønsberg kommune (middels nasjonal vekst). Dette utgjør en befolkningsvekst på 0,9% i året. Befolkningsveksten i Tønsberg forventes å være høyere enn for gjennomsnittet i Vestfold. I den samme perioden vil antallet innbyggere over 80 år fordoble seg.

Befolkningsgrunnlaget for idrettsanleggene i kommunen bestemmes ikke bare av kommunens egne innbyggere. Idretten i Tønsberg har også mange «omegn-klubber», dvs. klubber med medlemmer som bor i omkringliggende kommuner. Innenfor en radius på 45 min reisetid fra Tønsberg stasjon er befolkningsgrunnlaget 143 164. Dette er med på å øke bruken av anlegg.

5.2 Aktivitetsformer

Barn, ungdom, voksne og eldre har ulike preferanser for aktivitetsformer og anleggsbruk. Friluftsliv er den vanligste formen for fysisk aktivitet i Norge på tvers av aldersgrupper. 61% oppgir at fysisk aktivitet i naturen og nærmiljøet er den formen for fysisk aktivitet de kunne tenke seg å gjøre mer av i fremtiden. Det er et stort potensial for økt fysisk aktivitet i det å gå, både som fritidsaktivitet og som transport til og fra daglige gjøremål.

Grunnlaget for bevegelsesglede, gode aktivitetsvaner og fysisk funksjon legges i barne- og ungdomsårene. Et mangfold av attraktive arenaer som favner alle barn og unge er derfor vesentlig. Samtidig er innsats i alle livets faser nødvendig for å forebygge sykdom og opprettholde helse, trivsel og fysisk funksjon.

Den organiserte idretten har en lang og sterk tradisjon i Norge, og også i Tønsberg. Idretten bidrar med uvurderlig innsats for å tilby barn og unge en meningsfull fritid. Idretten skal være en positiv verdiskaper for individ og samfunn og ønsker å ha en posisjon som folkebevegelse og drivkraft i samfunnet. Idrettslag tilsluttet NIF skal preges av frivillighet, demokrati, lojalitet og likeverd og all idrettslig aktivitet skal bygge på grunnverdier som idrettsglede, fellesskap, helse og ærlighet.

Hovedfunnene i Ungataundersøkelsen nasjonalt fra 2017 viser at idretten står sterkt blant ungdom, og det har de siste årene være en liten økning i andelen som deltar i organisert idrett. Når vi vet at idrettsbevegelsen allerede organiserer i underkant av to millioner medlemmer på landsbasis, er denne økningen svært positiv.

Også i Tønsberg er mange innbyggere, særlig barn og unge (6-19 år) aktive i lokale idrettslag. Tall fra Ungdataundersøkelsen i Tønsberg i 2020 viser at 52% hadde trent i idrettslag minst en gang siste uke. 80% opplevde idrettsanleggene der de bor som nokså bra eller svært bra. Ifølge Norsk idrettsindeks er andelen av befolkningen som driver med idrett i tidligere Tønsberg kommune på 37,9%. Dette er høyere enn de andre kommunene i Vestfold der snittet er 28,2%, og landsgjennomsnittet på 31,2%. I tidligere Re kommune var aktivitetsandelen imidlertid bare på 25,5%.

Ungdom som driver med idrett, trives bedre på skolen og er mer fornøyd med sine foreldre enn annen ungdom. Samtidig ser det ut til at de som er aktive driver med flere aktiviteter, og at andelen inaktive øker. Selvrealisering ser ut til å være svært viktig i valg av fritidsaktivitet. Tidligere var aktiviteten som de fleste i klassen/miljøet deltok på i større grad styrende, ved at de fleste i klassen eksempelvis spilte fotball. Nå er erfaringen fra idrettslagene at tilhørigheten til klubb er mindre, og at flere prøver mange idretter.

Idrettslagene rapporterer årlig inn medlems- og aktivitetstall til Norges Idrettsforbund. Aktivitetstallene viser hvor mange som deltar regelmessig på idrettslagets treninger eller representerer idrettslaget i konkurranser. Tallene baserer seg på selvrapportering fra idrettslagene. Det er flere av lagene som ikke har meldt inn tall, noe som gir store utslag på registreringen. I Tønsberg finnes det ca.45 ulke idrettsgrener med sine undergrupper. En komplett oversikt over antall deltakere i de ulike idrettsgrenene ligger ved som vedlegg (vedlegg 1) til planen. Det forekommer at flere er aktive i flere idretter, så det reelle tallet på totalt antall aktive i kommunen er noe lavere enn vedlegget viser. Figuren under viser antall aktive i de 10 største idrettene i 2019.

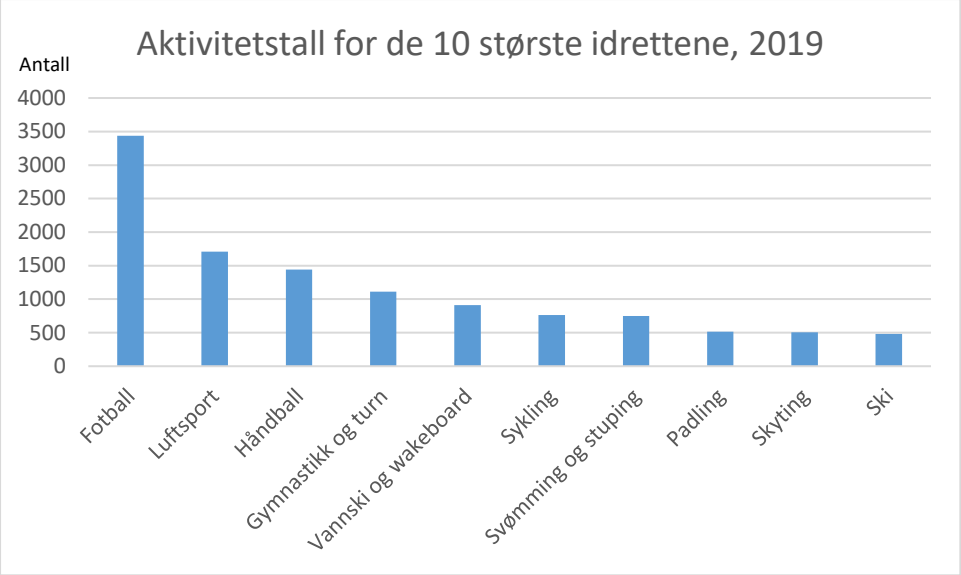

Figur 1: Aktivitetstall for de 10 største idrettene I 2019 for de nå sammenslåtte kommunene Tønsberg og Re.

De idrettene i Tønsberg som har flest aktive idrettsutøvere skiller seg noe ut fra resten av landet. Det gjelder særlig antall aktive i luftsport og vannski og wakeboard. Begge miljøene er aktive i Tønsberg, men aktivitetstallene er svært høye da alle som prøver fallskjermhopping eller vannski/wakeboard blir registrert som aktiv utøver. Videre er har begge miljøene aktive brukere fra hele østlandsområdet. Det samme kan sies om svømming, der alle som deltar på svømmeopplæringskurs blir registrert som aktiv utøver. Dette slår særlig ut på grafene.

Selv om det er høy oppslutning om idrettsaktivitet er det en kjent utfordring for den organiserte idretten at mange slutter i løpet av tenårene, og at mange begynner med andre former for fysisk aktivitet. Forskning viser at det sosiale miljøet og treneren har stor betydning for utøvernes opplevelse av idretten og om de velger å fortsette. Motivasjonen står i fare når de med «ha det gøy»-innstilling møter et idrettsmiljø med utpreget «utviklings»-innstilling hvor alt dreier seg om å trene mye for å bli god og vinne. Dersom det ikke er samsvar mellom miljøets og utøveres innstilling til idrettsdeltakelsen, kan utøverne få en følelse av å være «kontrollerte», og miste motivasjonen.

Det er viktig å anerkjenne at organisert idrett ikke passer for alle, og at det må tilrettelegges for flere typer aktivitetsformer som sikrer attraktive og helsefremmende fritidsaktiviteter og nærmiljøer for alle gjennom livet.

Innen friluftsaktivitet viser forskning at 10,6 % av alle barn og unge er med i en av de ti største friluftsforeningene. Tallene antyder at deltakelse i den organiserte delen av friluftslivet avtar med alder og er størst i aldersgruppa 6-12 år. Foreningene engasjerer noe flere gutter enn jenter. Samtidig deltar svært mange barn og unge i det selvorganiserte friluftslivet. Tall fra 2017 viser at hele 94% av ungdom i aldersgruppen 16-24 år deltok i en form for selvorganisert friluftsaktivitet. Fotturer og bading utendørs var mest populært.

Det er ikke er tilfeldig hvem som er fysisk aktive eller driver med organisert idrett eller friluftsliv. Det er stadig økende sosiale forskjeller også når det gjelder aktivitetsnivået i Tønsbergs befolkning, der personer med høyere utdanning og/eller inntekt er i mer fysisk aktivitet enn de med lavere

utdanning og/eller inntekt. Sosiale ulikheter i deltakelse starter tidlig i livet, og barn og unges deltakelse i organiserte fritidsaktiviteter som idrett og friluftsliv følger et mønster etter foreldrenes sosioøkonomiske bakgrunn. I Ungdataundersøkelsen for Tønsberg rapporterer 21% av jentene og 16% av guttene i ungdomsskolealder at foresatte mangler penger til å betale for fritidsaktiviteter av og til eller ofte. Minoritetsgutter er nesten like ofte med i idrett som majoritetsgutter, mens jenter med minoritetsbakgrunn er klart under-representert.

Både barn, ungdom og voksne ønsker i økende grad å drive med aktivitet når de selv vil. Selorganiserte aktivitetsformer som ikke er ledet av trenere eller voksne blir stadig mer populært, og deltakelsen er mindre avhengig av egen eller foreldres utdanning og inntekt. Åpne arenaer for selvorganisert fysisk aktivitet i nærmiljøet, som ikke koster noe å bruke, kan bidra til å utjevne sosiale ulikheter. Her har alle, uavhengig av familiens sosiale status, mulighet til å delta. Ungdataundersøkelsen fra 2020 viser at 40% av ungdommene organiserer vanlige idrettsaktiviteter selv, også utenfor idrettslaget. Andelen som driver med selvorganisert klatring, Streetdans, parkour eller skating er på 12% blant gutter og 6% blant jenter.

Det finnes lite dokumentasjon på selvorganiserte aktivitetsformer lokalt, og spesielt i den voksne og eldre delen av befolkningen. Derfor må vi anta at trendene i Tønsberg er omtrent likt som for landet generelt. Blant voksne er følgende selvorganiserte aktivitetsformer mest attraktive:

- ✓ Fotturer i skog og mark
- ✓ Skiturer i skog og fjell
- ✓ Styrketrening
- ✓ Sykling til jobb og på tur
- ✓ Fotturer på fjell og vidde
- ✓ Jogging i mosjonshensikt
- ✓ Langrenn
- ✓ Sykling som trening
- ✓ Styrketrening
- ✓ Aktivitet i treningsstudio

5.3 Anleggsbruk

Attraktive anlegg som treffer innbyggernes ønsker og behov er viktig for å skape arenaer for glede, mestring og sosiale møter, og av stor betydning for å fremme aktivitetsnivået i befolkningen.

Tønsberg kommune har de siste årene utviklet flere nye spesialanlegg for idrett, men Telemarksforskning har i sin oversikt «Norsk idrettsindeks» vurdert at Tønsberg kommune scorer relativt lavt på antall anleggspoeng per innbygger. Anleggspoengene er beregnet på bakgrunn av verdsetting av anleggstyper etter kvalitet og kapasitet. Poengene er summert opp for hver kommune og delt på antall innbyggere. 1.1.2020 var scoren for Norge som helhet 137 per 1000 innbygger og i tidligere Vestfold fylke var den 121,1 per 1000 innbygger. I tidligere Tønsberg kommune var scoren 111,7 per 1000 innbygger og i tidligere Re 101,4 per 1000 innbygger. Dette på tross av at Tønsberg kommune bruker mest penger på anlegg for idretten av alle kommunene i tidligere Vestfold fylke, og også mer enn landsgjennomsnittet. Forklaringen kan ligge i at Tønsberg

kommune har en høy andel kommunale idrettsanlegg sammenliknet med de andre kommunene i Vestfold, og bruker derfor mye penger på anlegg. Andre forhold som kan forklare dette er at kommunen har flere interkommunale anlegg, og at mange idrettslag har medlemmer fra andre kommuner. Sett i sammenheng med det høye aktivitetsandelen kan det se ut til at Tønsberg har en god strategi for pengebruk i idretten, ved at gode kommunale anlegg stimulerer til høy aktivitetsandel. Andelen ungdomsskoleelever i tidligere Tønsberg som oppgir at de er litt eller svært fornøyd med lokalmiljøet, er høyere enn landsnivået. I tidligere Re er andelen lavere enn landsnivået.

Idrettsanleggene i kommunen brukes mye, mange av anleggene er gamle og klubbene ønsker stadig mer tid til organisert idrett. Mange bruker også anlegg for tradisjonell idrett til selvorganisert fysisk aktivitet, eksempelvis friidrettsbaner, tennisbaner, skiløyper, turstier og fotballbaner. Anleggsbruken øker også for andre typer selvorganisert fysisk aktivitet som skating, parkour, klatring, buldring og utendørs styrke/mobilitetstrening. Mange av disse aktivitetsformene mangler allikevel egnede anlegg for sin aktivitet. Oversikt over bruk av spillemidler viser at tilskudd til anlegg for selvorganisert fysisk aktivitet har økt de siste årene. I perioden fra 2016-2019 var økningen på 47%. Tilskudd til anlegg for organisert aktivitet har økt med 20% i samme periode.

Mye av den frivillige innsatsen som leveres i idretts og friluftsorganisasjoner kommer også og den selvorganiserte aktiviteten til gode. Mange idrettslag tilrettelegger og drifter anlegg som lysløyper, skiløyper, kunstgressbaner, treningsparker ect. Disse er åpent tilgjengelig og mye brukt til selvorganisert aktivitet i tillegg til å bli benyttet av den organiserte idretten. I tillegg tilrettelegger det organiserte friluftslivet i stor grad for friluftsaktivitet som er gratis og åpen for allmennheten. Forutsigbarhet og gode rammevilkår for kommunens lag og foreninger er viktig for videre utvikling og drift, både av anlegg og aktivitet.

Skolenes uteområder og nærmiljøer er også viktige arenaer for selvorganisert fysisk aktivitet. Barn og unge tilbringer store deler av dagen på skolen, og mange har enkel tilgang til skolens områder også på ettermiddag og kveldstid. Gode og attraktive uteområder kan dermed gjøre en stor forskjell for barn og unges aktivitetsvaner. På bakgrunn av en rapporten utarbeidet av Norges miljø- og biovitenskapelige universitet (NMBU) har de kommunale barne- og ungdomsskolene kommunene besvart et spørreskjema knyttet til størrelsen og kvalitet på uteområdene. De har også vurdert tilgangen til idretts-, frilufts, og nærmiljøanlegg i området. Resultatene viser at størrelsen og kvaliteten på skolens uteområder og tilgangen til andre anlegg varierer mye.

Nærhet til natur og mulighetene for å være fysisk aktiv har avgjørende betydning for hvor aktive folk er. Forutsetningen for å drive friluftsliv er at det er grønnstrukturer og naturområder nær der folk bor, og at det er godt merkede turmuligheter. Tilgjengelig friluftsliv handler om å ha nok attraktive arealer som vi har rett til å ferdes på, og som er tilrettelagt for bruk

Tilgangen til arealer og anlegg for friluftsaktivitet som nærturterreng og rekreasjonsareal er varierende. Tall fra Statistisk sentralbyrå viser at henholdsvis 40% og 50% av innbyggerne hadde trygg tilgang til nærturterreng og rekreasjonsarealer i tidligere Tønsberg kommune i 2018. I tidligere Re kommune hadde henholdsvis 84% og 80% trygg tilgang til nærturterreng og rekreasjonsarealer i 2018. Friluftsområder er under stadig større press grunnet nedbygging. Under Covid-19 pandemien har vi med klar tydelighet sett verdien av å ivareta og tilrettelegge grønne tilfluktsrom. Naturen er

alltid åpen, men noe tilrettelegging kreves for å gjøre den attraktiv og tilgjengelig for alle deler av befolkning.

5.4 Vurdering av anleggssituasjonen

Anleggssituasjonen i Tønsberg kommune er varierende. For noen aktiviteter har kommunen gode fasiliteter, mens for andre er det mer mangelfullt. For den organiserte idretten er det de siste årene utviklet flere nye anlegg. Allikevel har kommunens idrettsanlegg fullt belegg og mange lag og foreninger får ikke tildelt så mye treningstid som de ønsker. I tillegg er mange av kommunens idrettsanlegg gamle, og bærer preg av mye bruk over lang tid. Idretten har derfor behov for økt hallkapasitet og at eksisterende anlegg vedlikeholdes. Barkåker er et lokalsenter i kommunen som gjennom mange år har hatt mangelfull hallkapasitet. På tross av at Barkåker har relativt få innbyggere kan det sees som nødvendig med en oppgradering av eksisterende anlegg og utvidelse av hallkapasiteten. En utbygging fra halv til hel idrettshall kan bidra til å løse mange av de utfordringene kommunen har i dag med fordeling av halltider. Etter at Messehall A er tatt i bruk, er det er tydelig behov for økt kapasitet for turnaktivitet. Behovet for en ny basishall vil derfor utredes i denne planperioden.

I foregående planperiode ble det realisert flere interkommunale spesialanlegg i Tønsberg kommune. Aktiviteter på is og vann ble vektlagt spesielt, og Maier Arena ble realisert. Anlegget benyttes både av den organiserte idretten og til selvorganisert aktivitet, og er svært populært. For vannaktivitet ble det ikke realisert noen anlegg i foregående planperiode. Behovet for utbedret vanntilbud ble identifisert allerede i 2015. Dagens svømmehall bærer preg av mye bruk over mange år, og blir i stadig dårligere forfatning. Økning i innbyggertall i kommunen gjør at dagens svømmehall heller ikke tilfredsstiller plassbehovet. Svømmehallen er en arena både for organisert aktivitet, egenorganisert aktivitet og ulike rehabiliteringsformer, men det er også en livsviktig opplæringsarena gjennom skolesvømmingen. For en kystkommune som Tønsberg det spesielt viktig å ha innbyggere som er svømmedyktige og trygge i vann. Årlig drukner det mer enn 100 personer i Norge, mange av disse pga. manglende svømmeferdigheter. I følge Norges Svømmerforbund er ett 25m-basseng per 10.000 innbyggere samfunnsøkonomisk ønskelig og forsvarlig. Tønsberg kommune har kun to 25m-basseng, som utgjør 26.500 innbyggere per basseng. Kommunen har i tillegg tre mindre basseng. En økning i vannflata vil dermed være et viktig grep både i et idretts-, folkehelse og sikkerhetsperspektiv.

Innen friluftsliv og selvorganisert aktivitet generelt vurderes anleggsdekningen som mer mangelfull. De siste årene er det utviklet flere gode nærmiljøanlegg på ulike skolers uteområder. Dette er tiltak vi vil fortsett med, da det er anlegg som kan benyttes både på dag, ettermiddag og kveldstid. Anlegg for lavterskel selvorganisert aktivitet som ikke er kostnadskrevende er spesielt viktig i de områdene av kommunen som har høyere andel barn fra lavinntektshusholdninger og kommer dårlig ut i levekårsundersøkelsen. Derfor vil vi prioritere utvikling av flere nærmiljøanlegg her. Det er også behov for en egnet hall som har avsatt tid til selvorganisert aktivitet.
For å fremme det fysiske aktivitetsnivået i befolkningen generelt er friluftsarealer og anlegg nær der folk bor avgjørende. Det er derfor behov for å prioritere ivaretakelse og utvikling av friluftsområder i tiden fremover, slik at disse er lett tilgjengelige og attraktive for hele befolkningen

5.5 Hovedutfordringer

Med bakgrunn av status og trender er følgende hovedutfordringer identifisert:

- En stor andel av befolkningen er for lite aktiv.
- Det er sosial ulikheter i fysisk aktivitetsnivå og deltakelse i organiserte idrett- og friluftsaktiviteter.
- Det er ikke tilstrekkelig tilrettelagt for selvorganisert aktivitet og nye aktivitetsformer.
- Tilgangen til og tilretteleggingen av friluftsområder varierer, og eksisterende friluftsområder fragmenteres og forsvinner.
- Skolene har varierende størrelse og kvalitet på sine uteområder, og varierende tilgang til nærmiljø, frilufts og idrettsanlegg.
- Anleggstettheten er fallende pga. befolkningsvekst.
- Kommunen har generelt mange eldre anlegg.
- Dagens svømme/vanntilbud er mangelfullt, da svømmehallen er i dårlig forfatning og samlet vannflate er for liten sett i forhold til kommunens innbyggertall.
- Brukere av dagens anlegg er ikke bare innbyggere av Tønsberg kommune, men i stor grad, og større enn i en «vanlig kommune», brukere fra nabokommunene og omegn.
- Driftsforpliktelser for lag og foreninger kan oppleves som så tyngende at rekruttering av sentrale personer i organisasjonen vanskeliggjøres

6 Plantema

På bakgrunn av nasjonale, regionale og lokale føringer og status, trender og identifisering av hovedutfordringer kommunen vil følgende mål og strategier legges til grunn i planperioden.

6.1 Hovedmål

- Fysisk aktivitet og naturopplevelser for alle

6.2 Delmål

- Kommunen har lett tilgjengelige arealer og anlegg for friluftsliv.
- Kommunen har attraktive anlegg for selvorganisert fysisk aktivitet.
- Kommunen har anleggskapasitet for både bredde og konkurranseidrett.
- Anleggene er nær der folk bor, og både økonomisk og fysisk tilgjengelige for alle.
- Anleggene er funksjonelle og fleksible.
- Utviklingen skal være i tråd med kommunes mål om å redusere klimagassutslipp med 60 % innen 2030.

6.3 Strategier

Derfor skal vi:

- Legge til rette for spennende gå- og aktivitetsvennlige nærmiljøer.
    - Ved boligområder, skoler og barnehager skal det være god tilgang på områder for lek og fysisk aktivitet
- Stimulere til at gange og sykkel foretrekkes som transportform.
- Prioritere ungdom og jenter spesielt i planperioden.
- Prioritere områder med få anlegg til idrett, friluftsliv og selvorganisert fysisk aktivitet og/eller stor befolkningsøkning, samt områder som utmerker seg negativt i levekårskartleggingen.
- Prioritere anlegg med god tilgjengelighet, både økonomisk og fysisk.
- Utvikle skolens uteområder til attraktive aktivitetsområder, for hverdags og fritidsbruk.
- Sikre befolkningen tilgang til natur og friluftsaktivitet,
    - Turstier merkes etter nasjonal standard og kartfestes.
    - Bidra til at grønnstruktur og viktige friluftsområder ivaretas og utvikles.
    - Sikre at hensynet til allmennhetens ferdsel, opphold og rekreasjon blir ivaretatt i forvaltning av strandsonen.
- Utvikle nyskapende aktivitetsarenaer.
- Opparbeide attraktive anlegg for selvorganisert fysisk aktivitet.
- Jobbe for å realisere nye kostnadskrevende spesialanlegg, som bygges med støtte fra Tønsberg kommune, i samarbeid med nabokommuner.
    - Være en aktiv initiativtaker for regionalt og interkommunalt samarbeid for realisering av nytt vannsportanlegg.
- Legge til rette for idrettsarrangementer i kommunen.
- Aktivt samarbeide med frivillige, offentlige og private aktører for å opprettholde, drifte og videreutvikle kommunens totale infrastruktur for fysisk aktivitet, eksempelvis gjennom etablering av aktivitetsråd.
- Legge til rette for at lokale aktører kan bidra til idretts- og aktivitetsbasert turisme.
- Sikre at nye arealbehov vurderes ved revisjon av kommuneplanens arealdel. Nye anlegg skal plasseres på områder avsatt til idrett- og friluftsformål.
    - Stille egnede tomter tilgjengelig for private ikke kommersielle idretts- og friluftsanlegg.
    - Stille tomter tilgjengelig for elitearenaer der det er mulig, forutsatt at breddeidretten også kan benytte anlegget på samme økonomiske vilkår som kommunale idrettsanlegg.
- Legge til rette for eliteidrett når det er mulig i breddeidrettsanlegg og når det ikke medfører betydelig merkostnad for Tønsberg kommune.
- Aktivt søke midler til anlegg for idrett, friluftsliv og selvorganisert fysisk aktivitet fra potensielle bidragsytere.
- Være positive til å gi kommunal lånegaranti for lag og foreninger som skal bygge anlegg for idrett, friluftsliv og selvorganisert fysisk aktivitet.
- Vedlikeholde eksisterende anlegg slik at de innfrir kravene aktiviteten stiller.
- Ved etablering og rehabilitering av kunstgressbaner:
    - Følge statlige føringer gitt gjennom *«Forskrift om begrensning av forurensning (utforming og drift av idrettsbaner der det brukes plastholdig løst fyllmateriale)»* ved etablering og rehabilitering av kunstgressbaner.
        - Som hovedprinsipp skal det ikke brukes innfyll av gummigranulater når kommunen rehabiliterer eller bygger nye kunstgressanlegg. § 23A-9.

Substitusjonsplikten gir allikevel mulighet til dispensasjon fra kravet dersom det fører til urimelig kostnad eller ulempe.

- Prioritere spillemiddelsøknader for kunstgressanlegg som medfører mindre risiko for miljøforstyrrelse, herunder spredning av plastholdig løst fyllmateriale til omgivelsene.

7 Arealer avsatt til idretts- og friluftsformål i kommunale planer

For å sikre et helhetlig arbeid med idrett, friluftsliv og selvorganisert fysisk aktivitet, er det viktig at mål og strategier for anlegg og aktivitet sees i sammenheng med arealforvaltningen i kommunen. Både idrett, friluftsliv og selvorganisert fysisk aktivitet krever egnet areal både når det gjelder størrelse, utforming og kvalitet, og det er derfor viktig at slike arealer avsettes og ivaretas gjennom arealplanleggingen.

Tønsberg kommune har i dag to kommuneplaner med arealdel.

For tidligere Tønsberg kommune er kommuneplan Tønsberg 2018-2030 gjeldende. I denne planen er følgende områder avsatt til fremtidige idrettsanlegg:

1. **Greveskogen og messeområdet.**
2. **Område øst for Slagenhallen.**
3. **Tomt vest for Volden skole.**
4. **Deler av området mellom Sem skole og Sem IF.**
5. **Område satt av til nærmiljøanlegg ved Ringshaug ungdomsskole.**
6. **Områder til aktivitet og grønnstruktur i byplanen.**

For tidligere Re kommune er kommuneplan Re 2015-2027 gjeldende. Her er det avsatt få områder til idrettsformål.

1. **Motorbane Ødegården**

Følgende områder er i dag utviklet til idrettsanlegg:

1. **Bibo**
2. **Bergsåsen**
3. **Revetalhallen og omliggende område**

I tillegg til områder avsatt til idrettsformål i kommunale planer benyttes en rekke andre områder til idrett, friluftsliv og rekreasjon. Kommunen har kartlagt og verdsatt de viktigste friluftsområdene i kommunen, og vil bruke dette grunnlaget aktivt i fremtidig arealplanlegging og anleggsutvikling (vedlegg 2).

Kommunen skal starte arbeidet med utarbeidelse av Kommuneplanens arealdel i 2021. Arealer som er avsatt til idrettsformål i eksisterende arealplaner eller benyttes til formålet i dag vil søkes videreført. I tillegg vil følgende arealbruksprinspipper spilles inn.

7.1 Arealbruksprinsipper:

7.1.1 Byer og tettsteder

Kommunen har som mål at 50% av befolkningsutviklingen skal foregå i sentrumsområdene, noe som vil bety at flere bor tettere. Hvis befolkningen skal kunne opprettholde og øke sitt samlede fysiske aktivitetsnivå, stiller det store krav til tilgangen på egnede arealer for idrett, friluftsliv og selvorganisert fysisk aktivitet. Samtidig er det i og ved byer og tettsteder at utbyggingspresset er størst. Følgende prinsipper kan bidra til at aktivitetsområdene sikres gjennom arealplanleggingen.

Prinsipper:

1. Ved boligområder, skoler og barnehager bør det være god tilgang på områder for lek og fysisk aktivitet. Grønnstruktur, lekeplasser, nærmiljøanlegg, idrettsanlegg, gang- og sykkeltraseer, samt grønnkorridorer fra boligområder til nærturområder bør ivaretas gjennom kommunens arealplaner. Dersom slike arealer må omdisponeres, bør det i samme nærområde skaffes til veie tilsvarende fullverdige areal/anlegg med tanke på størrelse, kvalitet og funksjon.

2. I kommuneplanen bør det fastsettes bestemmelser som angir funksjons- og kvalitetskrav for leke- og aktivitetsområder (f.eks. lekeplasser, nærmiljøparker og 100-metersskoger) for barn og unge. Dette omfatter krav til avstand fra boliger, dekningsgrad, størrelse, utforming m.m. Opparbeidelse av leke- og aktivitetsområder bør sikres gjennom rekkefølgekrav.

3. Ved planlegging og utbygging av større boligområder bør det legges til rette for grøntkorridorer med adkomst til nærturområder eller opparbeidede rundturløyper med høy kvalitet når det gjelder utforming, lengde og standard. Opparbeidelse bør sikres gjennom rekkefølgekrav og bruk av utbyggingsavtaler.

4. I kommuneplan/kommunedelplaner som omfatter sentrums- og tettstedsområder bør det fastsettes langsiktige grenser mot viktige nærturområder ”markagrenser”.

5. Ved planlegging og utbygging i nærheten av turstier, turveier, grøntkorridorer, og viktige områder for friluftsliv, bør det settes av en tilstrekkelig grønn buffer som sikrer natur- og friluftsopplevelsene på stedet.

6. Ved etablering av nye boligområder bør det ikke være mer enn 500 meter i gangavstand fra hver enkelt bolig til nærturområde eller grøntkorridor som fører ut til disse.

7. Ved alle skoler og barnehager bør det legges til rette for attraktive uteområder som utformes med tanke på økt aktivitet skole- /barnehagetiden og på fritiden.

7.1.2 Kystsonen

Tønsberg kommune har en flott kystlinje som benyttes aktivt til ulike typer friluftsliv og rekreasjon. Samtidig er kystsonen et attraktivt areal med tanke på blant annet næringsvirksomhet, turisme, boligformål, og fritidsbebyggelse. Som følge av økt utbygging har tilgjengeligheten til strandsonen blitt dårligere, og dette gjør at mulighetene for allmennhetens friluftsliv og rekreasjon reduseres. For å sikre allmennhetens tilgjengelighet til skjærgården som et viktig friluftsområde, har det blitt sikret områder til friluftsformål i et langsiktig perspektiv. Statlig sikring av viktige friluftsområder bør benyttes som virkemiddel også i tiden fremover.

Prinsipper:

1. Strandsonen bør forvaltes i et langsiktig perspektiv der man gjennom helhetlig og planmessig utvikling sikrer at hensynet til allmennhetens ferdsel, opphold og rekreasjon blir ivaretatt. Videre utvikling i kystsonen bør i utgangspunktet skje som fortetting av eksisterende områder for bebyggelse eller utenfor 100-metersbeltet.

2. Utbygging i kystsonen bør som hovedregel skje gjennom helhetlig og gjennomtenkt planlegging, og ikke stykkevis og delt gjennom dispensasjoner.

3. I kommuneplanen og reguleringsplaner, der det angis byggegrense mot sjø, bør denne settes på en måte som begrenser privatisering og som gir allmennheten gode muligheter for ferdsel og opphold ved sjøen. Dette bør fortrinnsvis skje som kyststi, strandpromenader, tilstrekkelige grøntkorridorer eller grøntbelter langs og ned mot sjøen.

4. I kommuneplanen, kommunedelplaner og reguleringsplaner som omfatter kystsonen, bør trase for kyststier vurderes.

5. Eldre kommunedelplaner og reguleringsplaner som legger opp til en utbygging som er uheldig for friluftsliv, rekreasjon og allmenn ferdsel, bør revideres slik at disse forholdene kan bli vurdert på nytt i tråd med dagens utfordringer og behov. I forbindelse med dette bør omfang, lokalisering og mulighet for samlokalisering av hytter, parkering, brygger osv. vektlegges.

6. Ved utbygging av større båtplassanlegg bør det avsettes allment tilgjengelige korttidsplasser og utsettingsramper for båt og kajakk.

7. Ved etablering av nye brygger og småbåtanlegg bør det legges opp til samlokalisering i større anlegg for redusere beslaget av areal i strandsonen.

8. For å redusere beslag av areal i strandsonen, bør større parkeringsplasser og båtopplagsplasser iforbindelse med småbåtanlegg legges utenfor 100-metersbeltet der dette lar seg gjøre på en hensiktsmessig måte.

7.1.3 Vann og vassdrag

Vann og vassdrag med tilhørende vassdragsnatur er arealer som byr på gode og varierte natur- og friluftsopplevelser. Samtidig er områder langs vann og vassdrag ofte attraktive for andre formål. Det er derfor viktig at friluftslivsinteressene blir tilstrekkelig ivaretatt i utbyggingssammenheng. Særlig i

nærheten i tettsted og sentrumsområder er det viktig at ferdsels- og opplevelsesmulighetene langs vassdragene ivaretas.

Prinsipper:

1. Vann og vassdrag med tilhørende strandsone bør forvaltes på en måte som sikrer allmennheten gode muligheter for ferdsel, opphold og naturopplevelser. Statlig sikring av viktige friluftsområder bør vurderes som et tiltak.

2. I saker som omfatter utbygging i nærheten av vann og vassdrag, bør det sikres et tilstrekkelig grøntbelte som ivaretar gode mulig for ferdsel og opphold i strandsonen.

3. Ved fastsettelse av byggeforbudssone langs vann og vassdrag bør hele sonen inntil 100 meter gis en konkret vurdering. Som hovedregel bør det av hensyn til allmenn ferdsel og opphold ikke fastsettes byggeforbudssoner som er mindre enn 50 meter.

4. I tilfeller hvor vassdrag renner gjennom byer og tettsteder kan det under forutsetning av at hensynet til allmenn ferdsel blir ivaretatt, åpnes opp for kortere byggegrenser.

7.1.4 Samordnet areal- og transportplanlegging

For å øke den fysiske aktiviteten i befolkningen, bør det legges til rette for mer hverdagsaktivitet. En sentral del i dette er å stimulere til at mest mulig transportarbeid skjer ved hjelp av gåing eller sykling. Gjennom helhetlig og gjennomtenkt arealplanlegging kan det legges til rette for denne typene aktiviteter. Riktig lokalisering av boligområder, sentrumsfunksjoner og skoler samt en mer finmasket og sammenhengende infrastruktur mellom disse, er viktige momenter i dette arbeidet.

Prinsipper:

1. Hensynet til trygg og rask fremkommelighet for gående og syklende bør veie tungt i arealplanleggingen.

2. Nye offentlige bygg, skoler, barnehager og idrettsanlegg bør lokaliseres slik at man fremmer gåing og sykling som transportmiddel.

3. Etablering av gang- og sykkelveier inn mot større boligområder, arbeidsplasskonsentrasjoner, utdanningsinstitusjoner, kollektivtrafikknutepunkter og bysentra bør prioriteres i kommunal og regional planlegging.

4. Gjennom kommunal arealplanlegging bør det sikres areal for og vurderes sammenhengende sykkelveier i en tilstrekkelig avstand ut fra tettsteder og sentrumsområder.

5. Ved lokalisering av nye områder for boligutbygging, bør mulighet for gåing og sykling til og fra sentrums og tettstedsområder veie tungt.

8 Handlingsdel

Rådmannen innstiller på tilsvarende nivå som foregående år for tidligere Tønsberg kommune. Totalt avsettes det kr 4.150.000,- årlig. Denne bevilgningen er forventet å utløse anleggstiltak til en brutto ramme på ca. kr 53 mill. Finansieringsmetoden fra forrige plan videreføres ved at kommunens bevilgning er netto egenandel og alle andre tilskudd og refusjoner kommer i tillegg. Kostnadsoverslagene er basert på erfaringstall, og avvik kan forekomme. Spesielt gjelder dette Barkåkerhallen, og utvidelsen fra halv til hel hall. Dette er et prosjekt som mulig vil gå over to planperioder.

Prioriteringsrekkefølgen er satt opp med hensyn til behov og mulighet for realisering. Det vil på mange av anleggene kunne komme opp utfordringer i forbindelse med gjennomføringen som kan medføre vesentlig forsinkelse. Ved slike eventuelle utsettelser kan tiltak lengre ned på listen bli gjennomført på et tidligere tidspunkt om de skulle være klare til utførelse. Mange av de større tiltakene vil kreve lang planleggingstid og ha gjennomføring over flere år.

I kolonnen «annen finansiering» er det forventet at midlene skaffes gjennom bidrag fra stiftelser, sponsorer, dugnad m.m. Hvilke anlegg som fullfinansieres først vil også ha betydning for gjennomføringsrekkefølgen.

8.1 Tiltak

Utredninger 2021-2024:							
Hva	**Hvorfor/Beskrivelse**	**Kostnadsoverslag**	**Mva refusjon**	**Egenandel**	**Annen finansiering**	**Oppstart**	**Forventet avsluttet**
Nytt svømmeanlegg	Jfr. møte i styringsgruppe nytt svømmeanlegg 21.01.21.	Gjennomføres utenom anleggsplanen. Politisk sak opp våren 2021				Pågående	
Statlig sikring av nye friluftsområder	Systematisk arbeid for å kjøpe opp og sikre viktige friluftsområder for fremtiden.	Finansieres utenom anleggsplanen				Løpende	
Messehall B	Jfr. UKIF sak 098/20 i møtet 17.12.2020. I planperioden 2021-2024 vil administrasjonen gå i samarbeid med aktuelle parter for å utrede mulige løsninger om fremtidig bruk. Bruken skal ta hensyn til utøvelse av kultur, idrett og selvorganisert fysisk aktivitet.	Løses administrativt.				Våren 2021	Høsten 2021
Plan for friluftslivets ferdselsårer	Kartlegge friluftslivets ferdselsårer (stier/løyper/padleleder ol.) og identifisere mangler og nye behov. VKTF har tilsvarende prosjekt, der kommunen er med.	Løses administrativt.				Våren 2021	Høsten 2021
Hall for egenorganisert aktivitet	Det er stort behov for innendørs hall for egenorganiserte aktivitetsformer som skating, parkour, street dans og annen aktivitet. Sees i sammenheng med utvikling av Messehall B.	kr 300 000	kr 60 000	kr 15 000	kr 225 000	Høsten 2021	Våren 2022
Normaler for utomhusanlegg	Normaler for utomhusanlegg skal gi krav til funksjoner og fysisk utforming for planlegging og opparbeidelse av kommunalt eide eller -forvalta utomhusarealer i Tønsberg. Normalene vil bli hjemlet i kommuneplanens bestemmelser og gjelder for nye anlegg så vel som for oppgradering av eksisterende anlegg. Begrepet "*utomhusanlegg*" omfatter i denne sammenhengen offentlige, utendørs arealer for rekreasjon, lek, idrett samt mer typiske grøntanlegg/områder. Normalen skal gjelde uavhengig av arealformål.	Løses administrativt.				Høsten 2021	Våren 2022
Plan for drift og vedlikehold sandstrender	Sikre kvalitet i anlegg	Løses administrativt.				Høsten 2021	Vinter 2021
Universell utforming av eldre idrettsanlegg.	Kartlegging av tilgjengeligheten i kommunens anlegg.	kr 200 000	kr 40 000	kr 60 000	kr 100 000	Våren 2022	Høsten 2022
Prinsipplan/mulighetsstudie Messeområdet og området rundt Tønsberg idrettshall.	Politisk avklart plan for videre utvikling av Messeområde og området rundt Tønsberg idrettshall. Behovene for basishall turn og idrettshall i sentrum viser seg gjeldene, og skal hensyntas innenfor dette området. Planen skal vise oversikt over aktuelle aktiviteter og plassering av tiltak i området. Prinsipplanen løses administrativt i samarbeid med aktuelle samarbeidspartnere og skal munne ut i en mulighetsstudie. Det foreslås å sette av midler til mulighetsstudie som en forlengelse av prinsipplanen.	kr 200 000	kr 40 000	kr 10 000	kr 150 000	Høsten 2022	Våren 2023
Prinsipplan/mulighetsstudie øst / nord-øst for Slagenhallen og området rundt.	Politisk avklart plan for videre utvikling av område rundt Slagenhallen. Behovene for basishall turn og eventuelle andre idrettsanlegg skal hensyntas innenfor dette området. Planen skal vise oversikt over aktuelle aktiviteter og plassering av tiltak i området. Prinsipplanen løses administrativt i samarbeid med aktuelle samarbeidspartnere og skal	kr 200 000	kr 40 000	kr 10 000	kr 150 000	Høsten 2022	Våren 2023

	munne ut i en mulighetsstudie. Det foreslås å sette av midler til mulighetsstudie som en forlengelse av prinsipplanen.						
Basishall turn	Sees som en del av prinsipplanene.						
Tak og vegger Maier Arena	Jfr. Interpellasjon til kommunestyremøte 05.02.2020. Utredning som viser kostnader sett opp mot forventet økt bruk.	kr 300 000	kr 60 000	kr -	kr 240 000	Når finansiering er på plass / - høsten 2022	4-5 mnd. etter finansiering er på plass
Områdeplan Barkåker skole	Områdeplanen munne ut i videreutvikling av skolegården til Barkåker skole.	kr 100 000	kr 20 000	kr 80 000		Våren 2024	
Utredning Tønsberg Gressbane	Utredninger for nytt banedekke i forkant av rehabilitering.	Løses administrativt.				Våren 2024	
Områdeplan Byskogen skole	Områdeplanen munne ut i videreutvikling av skolegården til Byskogen skole.	kr 100 000	kr 20 000	kr 80 000		Høsten 2024	
Kaldnesbanen	Utredning om fremtidig bruk.	Løses administrativt.				Høsten 2024	
		Kostnadsoverslag	**Mva refusjon**	**Egenandel**	**Annen finansiering**		
	Totalt	**kr 1 400 000**	**kr 280 000**	**kr 255 000**	**kr 865 000**		

Nærmiljøanlegg 2021-2024:								
Hva	**Hvorfor/Beskrivelse**	**Kostnadsoverslag**	**Spillemidler**	**Mva refusjon**	**Egenandel**	**Annen finansiering**	**Oppstart**	**Forventet ferdig**
Ballbane St.Olavs gt. Nærmiljøpark	Nærmiljøanlegget møter behov for arenaer for lavterskel, egenorganisert aktivitet for alle. Parken ligger i Tønsberg sentrum, som er et av områdene som kommer dårlig ut i levekårsundersøkelsen. Prosjektet er også del av Handlingsprogram for sentrum.	kr 600 000	kr 300 000	kr 120 000	kr 180 000		Igangsatt	Våren 2022
Natursti Messeområdet	Natursti med info om historiske steder og bygg i området.	kr 300 000	kr 150 000	kr 60 000		kr 90 000	Igangsatt	Høsten 2022
Laskenhavna park, Sem	Utbedring av parken Laskenhavna er igangsatt. Det har vært gjennomført en mulighetsstudie i området, og behov for utbedring av parken fremkommer der. Det settes av midler for å fullføre parken ved å etablere bla. pumptrack - bane for BMX sykling.	kr 1 200 000	kr 600 000	kr 240 000	kr 360 000		Igangsatt	Våren 2022
Træleborg skole	Oppgradering av uteområdet på skolen er i gang, og skal fullføres i planperioden. Anlegget vil fungere som et nærmiljøanlegg for beboerne i området. Træleborg kommer dårlig ut i levekårsundrsøkelsen.	kr 600 000	kr 300 000	kr 120 000	kr 180 000		Igangsatt	Våren 2022
Tursti Våle-Tønsberg sentrum	Sammenhengende merka tursti fra Våle til Tønsberg sentrum. Bidrar til å knytte den nye kommunen sammen og å gi mange bedre stinett i sitt nærmiljø.	kr 200 000	kr 100 000	kr 40 000	kr 60 000		Igangsatt	Våren 2022
Uteområde rundt nytt ungdomshus Revetal	Ved etablering av nytt ungdomshus på Revetal er det behov for et attraktivt uteområde for sosiale møter og fysisk aktivitet.	kr 1 800 000	kr 900 000	kr 360 000	kr 540 000		Høsten 2021	Høsten 2023
Oppgradering av friluftsområder Nordbyen	Bål/grillplass og sitteplasser	kr 100 000	kr 50 000	kr 20 000	kr 30 000		Høsten 2021	Høsten 2022
Nærmiljøanlegg Kaldnes, Havegata, gbnr. 1003/10	Området er i dag en områdelekeplass, og har behov for oppgradering. Området kommer dårlig ut i levekårsundersøkelsen, og har behov for en attraktiv møteplass som fremmer fysisk aktivitet.	kr 900 000	kr 450 000	kr 180 000	kr 270 000	kr 1 800 000	Høsten 2021	Høsten 2022
Nærmiljøanlegg Sløyfa, gbnr.1009/10	Et nærmiljøanlegg i dette området kan gi en arena for lavterskel aktivitet i Sløyfa, som er et område som kommer dårlig ut i levekårsundersøkelsen.	kr 600 000	kr 300 000	kr 120 000	kr 180 000		Våren 2022	Våren 2023

Nærmiljøanlegg Træleborg, gbnr. 1008/6	Potensielt område for nytt nærmiljøanlegg på Træleborg.	kr	600 000	kr	300 000	kr	120 000	kr	180 000			Våren 2022	Våren 2023
Nærmiljøanlegg Jarlsberg, gbnr. 13/9	Området er i dag lekeplass, og har behov for oppgradering. Området kommer dårlig ut i levekårsundersøkelsen, og har behov for en attraktiv møteplass som fremmer fysisk aktivitet.	kr	1 200 000	kr	600 000	kr	240 000	kr	360 000			Våren 2022	Våren 2023
Vear skole	Utbedring av skolens uteområde. Skolen kommer dårlig ut i kartleggingen av skolens uteområder.	kr	1 200 000	kr	600 000	kr	240 000	kr	360 000			Våren 2023	Våren 2024
Presterød barneskole	Skolen skal bygges om og utvides, og uteområdet skal utbedres.	kr	300 000	kr	150 000	kr	60 000	kr	90 000			Våren 2023	Våren 2024
Nærmiljøanlegg under tak, Kaldnes	Kaldnes har et egna område på brygga for utvikling av nærmiljøanlegg under tak, for eksempelvis med åpne trenings- og yogafasiliteter. Området er foreslått utbedret i prosjektet "Kanalen som byrom" og Kaldnes kommer dårlig ut i levekårsundersøkelsen.	kr	1 200 000	kr	600 000	kr	240 000	kr	360 000			Våren 2024	Våren 2025
Sem skole	Sem skole kommer dårlig ut i kartleggingen av skolens uteområder. FAU og skolen har utarbeidet planer for oppgraderingen.	kr	1 290 000	kr	645 000	kr	258 000	kr	297 000	kr	90 000	Vurderes i perioden	
Gunnarsbøparken	Området kan videreutvikles som møteplass for ungdom og legges til rette for flere brukergrupper. Området er også del av Handlingsprogram for sentrum.			kr	-	kr	-	kr	-	Kr	100 000	Høsten 2024	Våren 2025
Skatepark betong Bibo	Dagens skatepark har behov for oppgradering.	kr	600 000	kr	300 000	kr	120 000	kr	180 000				

	Kostnadsoverslag	**Spillemidler**	**Mva refusjon**	**Egenandel**	**Annen finansiering**
Totalt	**kr 12 690 000**	**kr 6 345 000**	**kr 2 538 000**	**kr 3 627 000**	**kr 2 080 000**

Ordinære anlegg 2021-2024								
Hva	**Hvorfor/Beskrivelse**	**Kostnadsoverslag**	**Spillemidler**	**Mva refusjon**	**Egenandel**	**Annen finansiering**	**Oppstart**	**Forventet ferdig**
Skilting og merking av friluftslivets ferdselsårer	Utbedringstiltak, skilting, merking og nyetablering av stier, løyper og andre ferdselsårer som fremkommer av plan for friluftslivets ferdselsårer.	kr 800 000	kr 400 000	kr 160 000	kr 240 000		Løpende	
Friluftsområde Karlsvika	Behov for oppgradering av området, som skal benyttes til mye friluftsaktivitet av lag og foreninger. Oppgraderingene omhandler utbedring av moloen og etablering av gapahuk og bålplass.	kr 2 000 000	kr 666 667	kr 400 000	kr 933 333	kr 50 000	Igangsatt	Høst 2023
Turvei Tønsberg sentrum - Vear	Mulighetsstudiet for Vear viser at det er ønske om turvei langs vannet inn mot Tønsberg sentrum.	kr 1 000 000	kr 500 000	kr 200 000	kr 300 000		Høsten 2021	Høsten 2024
Ramneshallen	Nytt gulv	kr 3 000 000	kr 1 000 000	kr 600 000	kr 1 400 000		Våren 2022	Høsten 2022
Universell utforming av eldre idrettsanlegg	Gjennomføring av tiltak i perioden, jfr. utredning.	kr 2 000 000	kr 1 000 000	kr 400 000	kr 600 000		Høsten 2022	Høsten 2024
Barkåkerhallen	Utvidelse fra halv til hel hall.	kr 20 000 000	kr 6 666 667	kr 4 000 000	kr 8 660 000	kr 673 333	Våren 2023	Høsten 2024
Åsen ved Gamle Idretten	Opparbeiding av utsiktspunkt og bålplass i sentrumsnært friluftsområde.	kr 62 917	kr 25 000	kr 12 583	kr 25 333		Våren 2023	Våren 2024
Dagsturhytte	Etablere dagsturhytte som turmål/ destinasjon. Plassering sees i sammenheng med oppgraderinger på Elgseter.	kr 1 200 000	kr 400 000	kr 240 000	kr 560 000		Våren 2023	Høsten 2024
HC-toalett i bomberommet i Tønsberghallen som benyttes av Tønsberg og Omegn bueskyttere	Foreningen har flere medlemmer med nedsatt funksjonsevne, og derfor et stort behov for tilrettelagte toalettfasiliteter.	kr 500 000	kr 250 000	kr 100 000		kr 150 000	I påvente av annen finansiering	
Strandpromenade Ringshaug	Videreføre strandpromenade i betong fra kiosken til Furustrand. Turveien/strandpromenaden i betong, som i dag går fra parkering i nord til kiosken, skal videreføres til Furustrand.	kr 750 000	kr 375 000	kr 150 000		kr 225 000	I påvente av annen finansiering	
Feskjær	Oppgradere toalettanlegg.	kr 1 500 000	kr 500 000	kr 300 000		kr 700 000	I påvente av annen finansiering	

Klopp	Etablere trapp og rampe for bading og sandvolleyballbane.	kr 800 000	kr 266 667	kr 160 000		kr 373 333	I påvente av annen finansiering	
Langevann	Sanitæranlegg og badebrygge.	kr 1 500 000	kr 500 000	kr 300 000		kr 700 000	I påvente av annen finansiering	
Merkedammen	Bade/flytebrygge, grillplass og sanitæranlegg.	kr 1 100 000	kr 300 000	kr 220 000		kr 580 000	I påvente av annen finansiering	
Rakkevik	Skilting og oppgradering av bademolo med universell tilpasning.	kr 720 000	kr 240 000	kr 144 000		kr 336 000	I påvente av annen finansiering	
Torgersøya	Sanitæranlegg, padlehuk og skilting.	kr 2 500 000	kr 795 000	kr 500 000		kr 1 205 000	I påvente av annen finansiering	
Utvidelse av Bergsåsen idrettspark med ekstra bane	Jfr. Vedtak i kommunestyret. KST- 111/21						I påvente av finansiering	
Utsettes								
Greveskogen	Bytte tartandekke på løpebane.	~~kr 3 000 000~~	~~kr 1 000 000~~	~~kr 600 000~~	~~kr 1 400 000~~	-		
Tønsberg gressbane	Bytte lysanlegg til led-lys.	~~kr 2 000 000~~	~~kr 666 667~~	~~kr 400 000~~	~~kr 933 333~~	-		
Hall for selvorganisert aktivitet	Sees i sammenheng med utvikling av Messehall B.	~~kr 20 000 000~~	~~kr 6 666 667~~	~~kr 4 000 000~~	~~kr 8 333 333~~	~~kr 1 000 000~~	Finansiering må utredes nærmere.	
Tønsberg gressbane	Bytte gressmatte og legge til rette for vanning.	~~kr 5 500 000~~	~~kr 1 833 333~~	~~kr 1 100 000~~	~~kr 2 566 667~~	-		
Greveskogen	Nytt toalettanlegg.	kr 1 000 000	kr 333 333	kr 200 000	~~kr 466 667~~			
Gamle Idretten	Garderober og offentlig toalett.	~~kr 3 500 000~~	~~kr 1 166 667~~	~~kr 700 000~~	~~kr 1 000 000~~	~~kr 633 333~~		
Sammenhengende kyststi gjennom kommunen	En sammenhengende kyststi gjennom kommunen vil være en attraktiv ferdselsåre og bidra til å sikre befolkningen tilgang til sjøen.	~~kr 5 000 000~~	~~kr 2 500 000,00~~	~~kr 1 000 000~~	~~kr 1 500 000~~	-		
2.Dammen	Nytt toalettanlegg	kr 1 500 000	kr 500 000	kr 300 000	~~kr 700 000~~			
		Kostnadsoverslag	**Spillemidler**	**Mva refusjon**	**Egenandel**	**Annen finansiering**		
	Totalt	**kr 39 432 917**	**kr 13 886 000**	**kr 7 886 583**	**kr 12 718 000**	**kr 4 992 333**		

Oppsummering:	**Kostnadsoverslag**	**Spillemidler**	**Mva refusjon**	**Egenandel**	**Annen finansiering**
Utredning:	kr 1 400 000		kr 280 000	kr 255 000	kr 1 980 000
Nærmiljøanlegg	kr 12 690 000	kr 6 345 000	kr 2 538 000	kr 3 627 000	kr 2 080 000
Ordinære anlegg	kr 39 432 917	kr 13 886 000	kr 7 886 583	kr 12 718 000	kr 4 992 333
Totalt	**kr 53 522 917**	**kr 20 231 000**	**kr 10 704 583**	**kr 16 600 000**	**kr 9 052 333**

I bruk	
2021	kr 4 150 000
2022	kr 4 150 000
2023	kr 4 150 000
2024	kr 4 150 000
Totalt:	**kr 16 600 000**

9 Referanser og lenker

- Bertsen, H og Kristiansen, E. (2008) Perceptions of need-support when “having fun” meets “working hard” mentalities in the elite sport school context. Sports Coaching Review, 2020(9). https://doi.org/10.1080/21640629.2018.1525862
- Helhetlig tiltaksplan for en ren og rik Oslofjord med et aktivt friluftsliv. https://www.regjeringen.no/contentassets/7e80a758716344cbbb97adc5c7c27f18/t-1571b.pdf
- Levekårundersøkelse Tønsberg. https://www.tonsberg.kommune.no/_f/p1/i6c3180c7-d6bd-4279-8596-9ee7f52f7fd6/629321-01-levekarskartlegging-tonsberg-200922.pdf
- Meld. St. 26 (2011–2012). Den norske idrettsmodellen. https://www.regjeringen.no/contentassets/aaf9142d54e344608cc20d4e5fa752e0/no/pdfs/stm201120120026000dddpdfs.pdf
- Meld. St. 18 (2015–2016) Friluftsliv — Natur som kilde til helse og livskvalitet. https://www.regjeringen.no/contentassets/9147361515a74ec8822c8dac5f43a95a/no/pdfs/stm201520160018000dddpdfs.pdf
- Meld. St. 19 (2018–2019) Folkehelsemeldinga — Gode liv i eit trygt samfunn. https://www.regjeringen.no/contentassets/84138eb559e94660bb84158f2e62a77d/nn-no/pdfs/stm201820190019000dddpdfs.pdf
- Norsk idrettsindeks. https://www.idrettsindeks.no/
- Sammen om aktive liv - Handlingsplan fysisk aktivitet 2020-2029, https://www.regjeringen.no/contentassets/43934b653c924ed7816fa16cd1e8e523/handlingsplan-for-fysisk-aktivitet-2020.pdf
- Statistikk om fysisk aktivitetsnivå og stillesitting. https://www.helsedirektoratet.no/tema/fysisk-aktivitet/statistikk-om-fysisk-aktivitetsniva-og-stillesitting
- Uteområder I skoler og barnehager – hvordan sikre kvalitet I utformingen? https://www.nmbu.no/aktuelt/node/38636
- Ungdataundersøkelsen Tønsberg 2020. https://www.tonsberg.kommune.no/_f/p1/i2e1ba93a-7cae-43b5-b238-9c959c683674/tonsberg-2020-gamle-tonsberg-nokkeltallsrapport-ungdomsskolen.pdf
- Ungdataundersøkelsen nasjonalt 2019. http://www.forebygging.no/Global/Ungdata-2019-Nettversjon.pdf
- Wold, L.C., Skår, M. og Øian, H. (2020). Barn og unges friluftsliv. NINA Rapport 1801. Norsk institutt for naturforskning. https://brage.nina.no/nina-xmlui/bitstream/handle/11250/2652475/1801.pdf?sequence=5&isAllowed=y

Vedlegg

Vedlegg 1 - Evaluering av foregående planer

Eksisterende planer for idrett, friluftsliv og fysisk aktivitet i de tidligere kommunen har vært viktige verktøy for anleggsutvikling og utøvelse av fysisk aktivitet.

Kommunedelplan for idrett og fysisk aktivitet 2017-2020 Re kommune ble vedtatt 15.12.16.

Følgende vedtak ble fattet:

KST- 093/16 Vedtak:

> *Kommunedelplan for idrett og fysisk aktivitet 2017 – 2020 vedtas slik den foreligger med følgende tillegg:*
>
> *Ved fornyelse av kunstgressbaner skal miljøvennlig granulater fortrinnsvis benyttes.*
>
> *Handicaprampe ved Langevann skal inn på planen for 2017.*

Tiltak fra Kommunedelplan for idrett og fysisk aktivitet 2017-2020 Re kommune

2017

Byggherre/Prosjekt/Beliggenhet	**Begrunnelse for prosjektet. Eventuelle merknader**	**Status**
Lysanlegg lysløype Bergsåsen, **Ramnes IF**		Gjennomført
Molo Sandsletta, Re kommune	Søknad godkjent, må omsøkes i 2017. Anlegget har fått statlig støtte, her satt opp som egenkapital.	Gjennomført
Vanningsanlegg, rehabilitering, Re Motorsport	Fornyet søknad	Gjennomført
Gymsal Bergsåsen, Vestfold fylkeskommune	Søknad godkjent, må omsøkes i 2017	Gjennomført
Idrettshall Revetal, Re		Gjennomført

kommune		
Rehabilitering Revetal svømmehall, Re kommune		Gjennomført
Lysløype Røråstoppen – Skjeggestadåsen, Re kommune		Gjennomført
7'er bane kunstgress Revetal ungdomsskole, Re kommune		Gjennomført
11'er bane kunstgress Bergsåsen, Ramnes IF		Ikke gjennomført

2018

Byggherre/Prosjekt/Beliggenhet	**Begrunnelse for prosjektet. Eventuelle merknader**	**Status**
Utskifting av kunstgress Bergsåsen, Re kommune		Gjennomført
Turnhall på Bibo – tilbygg Vålehallen – IL Ivrig		Under bygging, ferdigstilles høst 2021
Renovering klubbhus med tilbygg og tribune – IL Ivrig		Ikke gjennomført
Rehabilitering lysløype Vivestad, Vivestad IF		Ikke gjennomført

2019

Byggherre/Prosjekt/Beliggenhet	**Begrunnelse for prosjektet. Eventuelle merknader**	**Status**

Ny utvidelse av lysløype på Bibo,- bro over biboveien og utvidelse av snøproduksjonsanlegget – IL **Ivrig**		Gjennomført

Kulturbygg

2017

Byggherre/Prosjekt/Beliggenhet	Begrunnelse for prosjektet. Eventuelle merknader	Status
Elverhøy, fornyet søknad		Gjennomført
Sagatun, fornyet søknad		Usikker

2018

Byggherre/Prosjekt/Beliggenhet	Begrunnelse for prosjektet. Eventuelle merknader	Status
Bakke Mølle kulturbygg		Gjennomført uten spillemidler

Nærmiljøanlegg

2017

Byggherre/Prosjekt/Beliggenhet	Begrunnelse for prosjektet. Eventuelle merknader	Status
Taubane Røråstoppen skole, Re kommune, fornyet søknad		Gjennomført

Liten hoppbakke Bibo – IL Ivrig		Ikke gjennomført
Styrketreningspark, nordre halvsirkel Bibo – IL Ivrig		Ikke gjennomført
Historisk tursti Revetal – Linnestad, Re kommune – korresponderer med trasè Skjeggestadåsen		Ikke gjennomført
Håndball/Basketballbane Revetal ungdomsskole, Re kommune		Gjennomført
Nærmiljøanlegg 1, Revetal ungdomsskole, Re kommune		Gjennomført
Nærmiljøanlegg 2, Revetal ungdomsskole, Re kommune		Ikke gjennomført
Rydding og merking av gamle ferdselsårer, Bakke Mølle		Gjennomført uten spillemidler

2018

Byggherre/Prosjekt/Beliggenhet	Begrunnelse for prosjektet. Eventuelle merknader	Status
Skøytebane Revetal, Re kommune		Ikke gjennomført
Pentanquebane Revetal – parken, Re kommune		Ikke gjennomført

Uprioriterte anleggsprosjekter/Langsiktig liste 2017-2027

Byggherre/Prosjekt/Beliggenhet	Begrunnelse for prosjektet. Eventuelle merknader	Status

18-hulls golfbane, Re **Golfklubb**		Ikke gjennomført
Merking av Opprannrunden		Ikke gjennomført

Handlingsplan for idretts- og friluftstiltak

Tiltak/Prosjekt/Beliggenhet	Begrunnelse for prosjektet. Eventuelle merknader	Status
Merking av turløyper Re øst, **IL Ivrig**		Gjennomført
Gapahuk og tårn Ryksåsen, **Kleiva Velforening**		Ikke gjennomført

Anleggsplan idrett og friluftsliv 2016-2019 Tønsberg kommune

Anleggsplan ble vedtatt i Bystyret Tønsberg 9.12.2015. Følgende vedtak ble fattet:

1. *Anleggsplan idrett og friluftsliv 2016-2019 datert 17.11.15, vedtas med tilhørende prioriteringer.*
2. *Anleggsplanens tiltak i tabell 6.1 har en total kostnadsramme på kr 55 950 000, hvorav kr 16 500 000,- er kommunens netto egenandel fordelt over perioden 2016-2019. Midlene finansieres over kommunens investeringsregnskap.*
3. *Rådmann kan kun iverksette tiltak fra anleggsplanens tabell 6.1 innenfor de rammer som årlige bevilgninger fra bystyret tillater.*
4. *Bystyret ber om at ved neste rullering redegjøres for tilgjengelighet for personer med nedsatt funksjonsevne og bruk av anleggene for personer med nedsatt funksjons evne*

Tilleggsvedtak 13.09.2017

BY- 103/17 Vedtak:

1. *Anleggsplan idrett og friluftsliv 2016-2019 vedtatt gjennom bystyresak 163/15 justeres med at full is på indre bane Maier Arena tas inn i tiltakslisten*
2. *Kostnadsrammen for anleggsplanens tiltak i revidert prioriterings tabell 6.1 økest til totalt kr 102 950 000, hvorav kr 20 650 000,- er kommunens netto egenandel, en økning på kr 4 150 000. Midlene finansieres over kommunens investeringsregnskap*
3. *Sommerbruken av Maier Arena må utredes ytterligere før det fattes vedtak om hvordan indre bane skal opparbeides. Dette må gjøres uavhengig av vedtak rundt pkt. 1 og 2 i rådmannens innstilling.*

Tiltak fra Anleggsplanen 2016-2019:

Anlegg/tiltak	**Status:**
Nytt gulv Eikhallen	Utført
Nytt gulv Semshallen	Utført
Rehabilitering ishallen	Utført
Kunstgress gamle idretten	Utført
Lydisolering Slagenhallen	Gjennomføres 2022
Maier Arena, energisentral og servicebygg	Utført, gjenstår bygging av sommeranlegg og servicebygg – gjennomføres 2021
Badehus/gapahuk/molo Ringshaug	Utført
Badehus/gapahuk Skallevold	Gjennomføres ila planperioden 2021-2024
Padleled - batteriodden	Gjennomføres ila planperioden 2021-2024
Sanitæranlegg Torgersøya	Utført
Kajakkhus Klopp	Gjennomføres ila planperioden 2021-2024

Utendørs innebandybane/binge	Utført
Nærmiljøanlegg Byskogen	Delvis
Balløkke Trælleborg skole	Utført
Nærmiljøanlegg Presterød ungdomsskole	Utført
Nærmiljøanlegg Kongseik	Gjennomføres ila planperioden 2021-2024
Nærmiljøanlegg Barkåker	Gjennomføres ila planperioden 2021-2024

Andre tiltak i perioden:

- ✓ Tennishallen på Messeområde, lånegaranti, tomt og driftstilskudd.
- ✓ Garderobebygg på Eik, lånegaranti
- ✓ Fotballhall Greveskogen – Vestfoldhallen, lånegaranti, tomt og driftstilskudd
- ✓ Mindre nærmiljøanlegg på Barkåker skole i samarbeid med FAU
- ✓ Kunstgressbane 11er Flint, lånegaranti
- ✓ Utbedring av tak Flinthallen, lånegaranti
- ✓ Kunnskapsgrunnlag og konsept nye Tønsberg svømmehall
- ✓ Nærmiljøanlegg ved Husvik skole, bistand, veiledning og forskuttering, i samarbeid med FAU
- ✓ Nytt klubbhus Tønsberg Kajakk klubb, lånegaranti
- ✓ Nærmiljøanlegg ved Sandåsen skole, bistand, veiledning og forskuttering, i samarbeid med FAU
- ✓ Klubbhusfasiliteter Tønsbergs Turn i Tønsberg ishall, lånegaranti
- ✓ Nye Flinthallen, tomt til disposisjon
- ✓ Prinsippsak kommunal lånegaranti
- ✓ Eik nedre kunstgressbane, lånegaranti
- ✓ Kunstgressbane 11er Flint, lånegaranti
- ✓ Nytt idrettshus/klubbhus Slagen IF, lånegaranti
- ✓ Ny turnhall Våle, Ivrig IL, investeringsbidrag, tomt, bistand, veiledning og forskuttering, i samarbeid med Ivrig IL
- ✓ Nye Flinthallen, tomt til disposisjon, bistand, veiledning, lånegaranti og driftstilskudd
- ✓ Nytt klubbhus Tønsberg volleyballklubb, lånegaranti
- ✓ Sommeranlegg og driftsbygg Maier Arena
- ✓ Bruk av Karlsvika naturskole, fornyet drift
- ✓ Nytt treningsbygg/aktivitetssal Husøy og Foynland IF, lånegaranti

Vedlegg 2 - Aktivitetstall fordelt på idretts- og friluftsgrener

Idrett og friluftsliv	2019
Turistforening	5894
Fotball	3437
Luftsport	1710
Håndball	1440
Gymnastikk og turn	1114
Vannski og wakeboard	913
Sykling	763
Svømming og stuping	748
Padling	517
Skyting	506
Ski	480
Ridning	477
Kampsport	442
Speider	416
Motorsport	378
Tennis	369
Golf	323
Boksing	320
Klatring	308
Ishockey bredde	252
Basketball	250
Jakt og fiske	248
Triatlon	242
Volleyball	237
Dans	231
Skøyter	206
Orientering	162
Dykking	121
Badminton	118
Amerikanske idretter	114
Innebandy	106
Friidrett	103
Bueskyting	97
Kickboxing	96
Skiskyting	70
Brettseiling	64
Vektløfting	59
Hundekjøring	56
Bryting	54
Roing	51
Bordtennis	50
Bandy	35
Bowling	29

Casting	21
Cricet	15
Sum	**23 642**

Vedlegg 3 – Kartlagte og verdsatte friluftsområder

Oversikt kartlagte friluftsområder. For mer detaljert info se link: [Oversikt kartlagte friluftsområder]

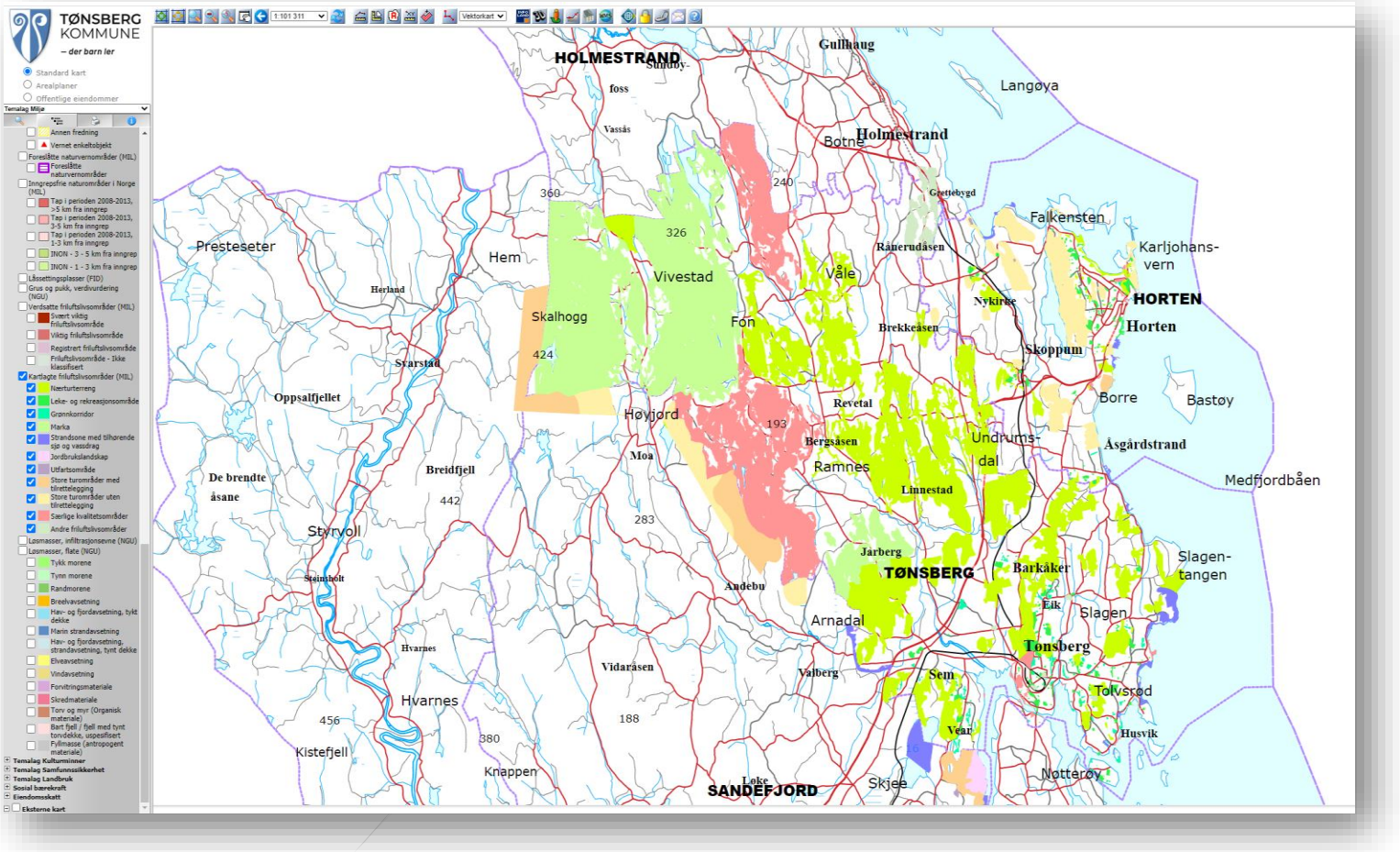

Oversikt verdsatte friluftsområder. For mer detaljert info se link: [Oversikt verdsatte friluftsområder]

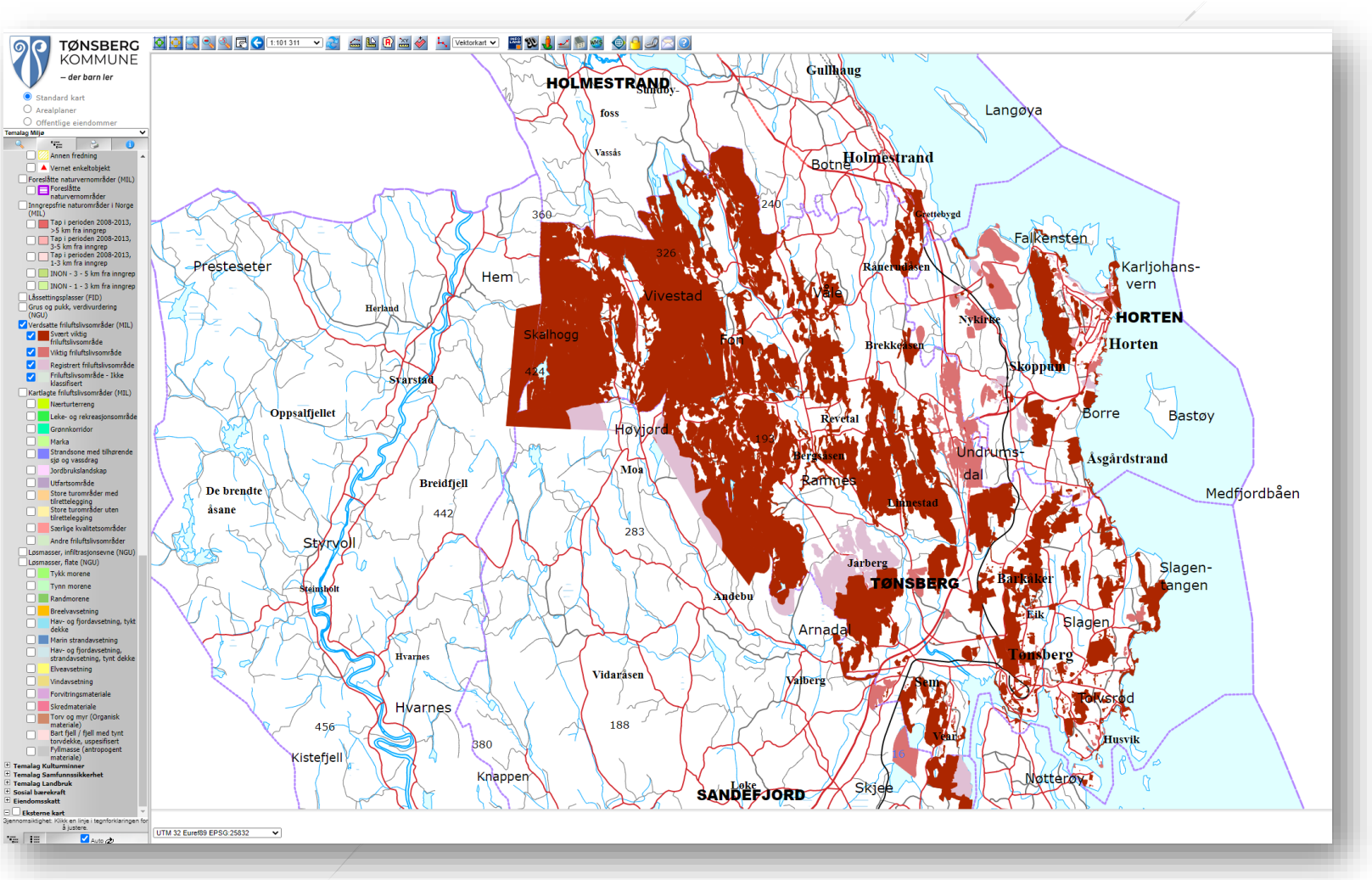

SAMMEN
SKAPER VI EN
NYTENKENDE, TRYGG OG
BÆREKRAFTIG
KOMMUNE